

Zápis ze zasedání Výboru pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života (dále jako „Výbor“) konaného dne 8. 10. 2018

Místo a čas konání: Úřad vlády ČR, Strakova akademie, zasedací místnost č. 179, 14:00 – 17:00

Přítomné členky/členové Výboru:

Jméno	Organizace
1. Hašková Hana	Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.
2. Kolínská Rut předsedkyně	Síť pro rodinu
3. Madejová Marie	Koordinační a informační středisko pro osoby se zdravotním postižením a seniory
4. Schneider Jan	MČ Praha 4
5. Talpa Lukáš	Liga otevřených mužů
6. Vohlídalová Marta	NKC – gender a věda
7. Zajíčková Drahomíra	Výzkumný ústav práce a sociálních věcí

Omluvené členky/členové Výboru

1. Knoblochová Helena	Europodnikatelka 21. století
2. Kňapová Kateřina	Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jako „MPSV“)
3. Machátová Danuše	ČMKOS
4. Wichterlová Lada	Gender Studies

Hostky/Hosté

1. Fuchs Miroslav	MPSV
2. Hejhal Zdeněk	MPSV
3. Juchelka Aleš	PSP ČR
4. Nestěrová Jaroslava	ČMKOS
5. Procházka Jiří	Asociace manželských a rodinných poradců
6. Štěpánová Markéta	Gender Studies
7. Valdřová Jana	Genderová lingvistka

Sekretariát Rady vlády pro rovnost žen a mužů (dále jako „Rada“):

Šafařík Radan, Petra Kalenská

Z celkového počtu 11 členek a členů Výboru bylo přítomno 7 osob s hlasovacím právem, tj. Výbor byl usnášeníschopný.

Návrh programu – Výbor pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života, 8. října 2018	
1. Úvod	Rut Kolínská
2. Aktuální vývoj v projednávání směrnice WLB	Miroslav Fuchs, MPSV
3. Změna názvu rodičovské a mateřské „dovolené“	Aleš Juchelka, PSP ČR, Jana Valdrová, genderová lingvistka, Zdeněk Hejhal, MPSV
4. Návrh zákoníku práce z hlediska sladovacích opatření	Zdeněk Hejhal, MPSV
5. Zpráva Evropské komise o plnění tzv. barcelonských cílů	Tereza Zvolská, tajemnice Výboru
5. Představení studií nerovného odměňování žen a mužů od Sociologického ústavu Akademie věd ČR, včetně doporučení	Marta Vohlídalová, NKC – gender a věda
6. Různé	Členové a členky Výboru

1) Úvod

R. Kolínská přivítala přítomné a omluvila tajemnici Výboru T. Zvolskou, která se ze zdravotních důvodů nemohla jednání zúčastnit. Vzhledem k této skutečnosti navrhla úpravu programu spočívající v přeložení bodu č. 5 *Zpráva Evropské komise o plnění tzv. barcelonských cílů* na příští jednání.

Následně nechala o návrhu hlasovat.

Členky a členové Výboru návrh změny programu jednomyslně schválili.

Program byl schválen.

2) Aktuální vývoj v projednávání směrnice WLB

R. Kolínská předala slovo M. Fuchsovi, zástupci MPSV. M. Fuchs Výbor informoval o obsahu a současném stavu projednávání návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem rodičů a pečujících osob a o zrušení směrnice Rady 2010/18/EU (dále jako „Návrh směrnice“). Návrh směrnice je vyjednáván od května 2017, kdy byl představen společně s Evropským pilířem sociálních práv. Je jednou z iniciativ, která směřuje k naplňování tohoto pilíře. Aktuálně se Návrh směrnice nachází přibližně v polovině procesu vyjednávání. V červnu 2018 byl na Radě EPSCO schválen obecný přístup, který stanovuje obecný mandát pro jednání s Evropským parlamentem (EP). Na konci července svou pozici schválil také EP. Nyní probíhají tzv. trialogy, tedy jednání mezi Evropskou komisí (EK), EP a Radou EU. Dosavadní vyjednávání v rámci Rady EU bylo složité, a to zejména z důvodu nízké ochoty některých západoevropských zemí řešit otázku sociálního zabezpečení na úrovni EU. Rovnost žen a mužů je jednou z priorit AT PRES, lze tedy očekávat snahu předsednictví v trialozích co nejvíce pokročit. Záměr EK je Návrh směrnice projednat do konce mandátu stávajícího EP (během RO PRES).

K hlavním problémům Návrhu směrnice patří definice „pracovníka“ (řada členských států navrhovala ponechat definici ve vnitrostátní kompetenci), délka otcovské (10 dní) a rodičovská (minimálně 4 měsíce, z nichž 2 měsíce by měly být neprenositelné), resp. její výše (současný návrh hovoří o „přiměřeném příjmu“, který nebude odrazovat matky/otce od čerpání).

Výbor se v diskusi zaměřil zejména na otázku připravenosti ČR směrnicí po jejím schválení transponovat. Bylo dohodnuto, že Výbor bude tuto agendu nadále sledovat.

3) **Změna názvu rodičovské a mateřské „dovolené“**

R. Kolínská předala slovo poslanci A. Juchelkovi.

A. Juchelka představil sněmovní tisk 212 (viz podklad) a jeho hlavní cíle. Zároveň představil nesouhlasné stanovisko vlády s tím, že hlavní argumenty negativního postoje se týkají administrativní zátěže a namítaných (byť nevyčíslených) finančních nároků.

J. Valdřová se následně vyjádřila k některým argumentům nesouhlasného stanoviska vlády ČR. Uvedla, že data Českého národního korpusu jasně potvrzují, že spojení slov „rodičovská“ a „dovolená“ není příliš časté a s „dovolenou“ se pojí zcela jiné výrazy. Zároveň konstatovala, že ve stanovisku vlády je použita selektivní argumentace, kdy jsou uvedeny příklady používání pojmu rodičovská / dovolené jen z některých zemí EU, a to takových, kde je tento pojem používán obdobně jako v ČR. Naopak chybí například Rakousko, kde slovo „dovolená“ používáno není.

Z. Hejhal, zástupce MPSV (blíže viz prezentace), shrnul argumenty pro zachování současného stavu. Mateřská / rodičovská dovolená má svůj zřejmý právní význam jako uvolnění z práce, v zákoníku práce je tento pojem kodifikován již od roku 1965 a dovolenou jako uvolnění z práce definuje také Slovník spisovné češtiny.

J. Schneider konstatoval, že obecně návrh na přejmenování podporuje, nicméně má problém se slovem „péče“. Navrhl proto ponechat „rodičovská“ či „mateřská“ bez podstatného jména. Zároveň uvedl, že by se návrh novely měnící název rodičovské / mateřské dovolené měl připojit k nějaké jiné systémovější legislativní změně.

J. Procházka upozornil, že podpora diskuse o změně terminologie ve vztahu k rodičovské / mateřské dovolené je i jedním z opatření Konceptce rodinné politiky.

Výbor následně diskutoval o podpoře prorodinných opatření v souvislosti s mírou porodnosti.

Po diskusi R. Kolínská představila návrh usnesení:

Výbor pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života

podporuje *Návrh poslance Juchelky a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákoník práce a další související zákony (sněmovní tisk č. 212) stran přejmenování mateřské a rodičovské dovolené;*

vyzývá Radu vlády pro rovnost žen a mužů, aby doporučila Ministerstvu práce a sociálních věcí, aby spolupracovalo na odstranění legislativně-technických nedostatků uvedených v nesouhlasném stanovisku vlády ČR k tomuto sněmovnímu tisku.

Schváleno 7-0-0

Odešli J. Valdřová, M. Štěpánová, A. Juchelka.

Výbor zůstal usnášení schopný v počtu 7 členů a členek s hlasovacím právem.

4) Návrh zákoníku práce z hlediska smlouvacích opatření

R. Kolínská předala slovo Z. Hejhalovi, zástupci MPSV. Z. Hejhal prezentoval navrhované legislativní změny ze strany MPSV¹.

J. Schneider doporučil zvážit zrušení limitu maximálně 300 hodin ročně pro DPP pro osoby pobírající starobní důchod.

Z. Hejhal konstatoval, že vnímání DPČ/DPP je ze strany některých zaměstnavatelů pokřivené. Má se jednat o doplňkové formy práce. V současnosti jsou ale hojně využívány k optimalizaci nákladů na odvody na sociální a zdravotní pojištění.

Výbor následně vedl diskusi o úskalích výkonu práce formou DPP/DPČ.

5) Představení studií nerovného odměňování žen a mužů od Sociologického ústavu Akademie věd ČR, včetně doporučení

R. Kolínská předala slovo M. Vohlídalové z NKC – gender a věda.

M. Vohlídalová prezentovala výstupy ze studie nerovného odměňování žen a mužů, kterou vypracoval Sociologický ústav Akademie věd ČR². Studie jako hlavní mechanismy reprodukce nerovného odměňování identifikuje:

- nevymáhání antidiskriminačního zákona a nevyužívání existující legislativy,
- netransparentnost systémů odměňování,
- kultura genderové nerovnosti a podhodnocení ženské práce a
- diskriminace na trhu práce a genderová segregace.

Výbor vedl diskusi o příčinách rozdílu v odměňování žen a mužů, míře v jaké se na celkovém rozdílu v odměňování podílejí a na způsobu jejich řešení.

Shrnutí úkolů pro sekretariát Rady a členky a členy Výboru:

1. Předložit podnět týkající se změny názvu rodičovské a mateřské Radě vlády pro rovnost žen a mužů

Zodpovídá: sekretariát Výboru

Termín: nejbližší jednání Rady

V Praze dne 19. října 2018

Zapsala: Petra Kalenská

Schválila: Rut Kolínská, předsedkyně Výboru

¹ Prezentace MPSV je dostupná na stránkách vlády zde: <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/aktuality/zasedani-vyboru-pro-sladeni-pracovniho-osobniho-a-rodinneho-zivota-168886/>.

² Prezentace M. Vohlídalové je dostupná zde: <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/aktuality/zasedani-vyboru-pro-sladeni-pracovniho-osobniho-a-rodinneho-zivota-168886/>.